

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉS ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 26 — FÉLÉVRE 14 — NEGYEDÉVRE 7 — EGYHÓRA 2-40 A. EGYES SZÁM ÁRA HÉTÉVENAP 10 FILL. HÁSNAP 20 FILL. KÖLDÉS ÉS KÉSZÍTÉS — MEGJELENÉSI HÉTFO KIVÉTELESEL MINDEN NAP, KIADJA: A BEGÉDŐS ÉS GÁNDOS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 54. SZÁM. TELEFONSZÁM 49-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 20-18. ÉS 32-12. FŐKIADÓ HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 23-37

Őrült-e Gorgulov? — erre a kérdésre kell felelniök a francia esküdteknek

Párizs, július 26. A Gorgulov-per tárgyalásának mai második napján a tanúkihallgatásokat folytatták.

Lazarov Kozák előadja, hogy Gorgulov 1920 őszén és 1921 tavaszán Rosztovban

a cseka vezetője volt

és több embert megkínzóztatott, őt magát revolveraggal ütlegelte és egyik újját kicsavarta. Később Gorgulov utasítására izzóhegyű tüket szurkáltak belé. Gorgulov dicsekedett, hogy ezt a módszert ő találta fel. Gorgulov ebben az időben

a „mongol elvtárs”

nevet viselte. Később ismét találkozott Gorgulovval Rovnóban és a találkozások nagyon csodálkozott, hogy őt még életben találta.

Egy másik orosz tanu Kozolevski ki-

jelentette, hogy ismerte Gorgulovot abból az időből, amikor ez Prágában tartózkodott. Gorgulov ezidőtájt

gyakran tett utakat Oroszországba és mindig nagyobb összegű pénzzel jött vissza.

Gorgulov erőlyesen tiltakozott mindkét tanu állításai ellen.

Kemel-Pervia dr. orvosszakértő véleményét abban foglalja össze, hogy Gorgulov tulzott képzelő tehetséggel van megáldva, de

semmitéle elmezavarban nem szenved és kora fiatalságában szerzett vérbajt leszámítva, nem szenved semmitéle betegségben.

A hivatalos orvosszakértők teljesen beszámíthatónak mondták Gorgulovot. Gorgulovnak mindkét vallo-

másra az a megjegyzése, hogy nem értenek az elmeegógyászathoz, Logre elmeegógyász a hivatalos orvosszakértőkkel szemben

Gorgulovot a félbolondok közé sorolja. Gyenge elméjű, beteg lelkű veszélyes egyén.

— „Most már meghalhatok, — kiáltotta Gorgulov, — ez az ember megértett engem.”

Az orvosszakértői jelentés meghallgatása után Gorgulov ismét feláll helyéről, de a védő nagynehezen lecsillapítja és bejelenti, hogy holnap kérelmet terjeszt elő, amely szerint az esküdtekhez intézendő két kérdéshez tegyék hozzá a következő harmadik kérdést is: Őrült-e Gorgulov?

A tárgyalást holnap folytatják.

Kenyér helyett rendelet

Itt történt Magyarországon. A régi, nagy és boldog Magyarországon. Egy teljes évtizedig beszéltek róla. Hol a fejlemények tragikus, hol komikus részleteit színezték ki.

A főszereplő nemcsak városa társadalmi életének volt ismert alakja. Szereplése jellegzeteségének híre bejárta az országot s nagy Magyarországot virágzó évtizedeiben, amikor alkotás vágyától és lázától liktetett az élet, Budapesten is, meg a többi nagy város pénzügyi köreiben is állandóan beszéltek az ügyes „vidéki” vállalkozó koncepciójának és boldogulásának méreteiről.

A szüleit senkise ismerte. Annyit azonban mindenki tudott a származásáról, hogy zsidó volt. Gazdag lányt vett feleségül. Boldogulása részleteinek a kutatásába senkise mélyedt el. Az viszont szájról-szájra járt, hogy karrierjét libamájának köszönheti. Gazdag és befolyásos magnások kegyeibe úgy jutott be, hogy libamájakat — remek libamájakat — küldözgetett nekik. Mimeszterek fogadó és dolgozó szobáiba libamáj egyengették az utját. Tréfás, de jellemző eseteit tudták nagyon sokan. Ő volt a libamáj-ember. Aki örökké kedves. Előzékeny, szolgálatkész és figyelmes. Mindenkiel szemben.

Ez az ember, amikor már egész sor nagyvállalkozást bonyolított le sikeresen, mérlegeiből megállapította, hogy vagyonának egy részével most már előállhat, sőt kell reprezentálnia, ha a gyarapodás eddigi méreteit meg akarja tartani. Gyors elhatározású ember volt. Mindössze huszonnégy órát adott magának. A második huszonnégy órában készen áll a terve. Magnáshoz méltó palotát emelni. Amely berendezésének finom fényével, beosztásának eredetiségével figyelmet kelt.

A tervek elkészültek. A munka megkezdődött. Építésznek volt gondja rá, hogy a legkifogástalanabb anyagból készüljön és pontosan helyére kerüljön minden legkisebb téglá. Már magasba meredtek a remekbe készült falak. Kialakulóban voltak a pazarnál pazarabb helyiségek. A tetőzet gondosan fogta át és tartotta össze az építmény legmagasabb pontjait. Egyszerre mintha csak el akart volna dőlni néhány fal. A emberünk kétségbeesve futott az egyik építészhez, aki a terveket készítette és a másik építészhez, aki az építés munkáját vezette. Egyik se akart segíteni. Az építész, aki a tervrajzokat végezte, meg volt bántva a hiúságban. Azt mondta, hogy ő tudta előre, hogy nem jó vége lesz, ha építész vezeti az épi-

Visszavonták a porosz statáriumot, de a politikai ellenfelek tovább gyilkolják egymást

Berlin, július 26. A birodalmi elnök rendelete a kivételes állapot felfüggesztéséről ma délben jelent meg. A rendelet két paragrafusból áll. A rendelet első paragrafusa felfüggeszté a birodalmi elnök július 20-i rendeletét, amellyel Berlinben és Brandenburg tartományban bevezették a kivételes állapotot, a második paragrafus értelmében pedig a periodikus nyomtatványoknak a kivételes állapot idején foganatosított betiltása továbbra is érvényben marad. A rendelet kihirdetésével, tehát ma délben életbe lép.

ÉJSZAKAI HARCOK BERLINBEN.

Berlin, július 26. Miután a rendőrség a kommunista zavargást Berlin délnyugati részében elnyomta, röviddel éjfél előtt a Nauninstrasse 90. számú házból kőzapot zúdítottak egy rendőrségi autóra. A rendőrök leadtak néhány lövést és a kődobálók közül többet letartóztattak.

Ugyanabban az időben az ucca másik végén kommunisták téglából és kőből barrikádot kezdtek emelni, hogy megakadályozzák a rendőrségi autó továbbhaladását. A rendőrök itt is közbeléptek és kilenc embert letartóztattak.

A birodalmi főváros északkeleti részében és Charlottenburgban ismeretlen tettesek felgyújtottak 8 hirdetőoszlopot.

Berlin, július 26. A Berlin délkeleti részében tegnap lefolyt tüzharc közben súlyosan megsebesült asszony ma a kórházban belehalt sérüléseibe.

KÖLNBN IS HARCOLNAK.

Köln, július 26. A rendőrség értesítése szerint ma hajnalra virradóra egy órákor a Neumarkban egyenruhás rohamcsapatok emberei és más politikai felfogású egyének között rövid szóváltás után verekedés támadt, amely alkalommal egy nemzeti szocialista ellenfélre rálőtt. Egy arrajáró munkást súlyos nyaklövés ért, amellyel kórházba szállították, ahol rövidesen meghalt. — Három nemzeti szocialistát őrizetbe vettek. Mindlegyiküknél négy éles tölténnyel megtöltött revolvért, gumibotot és két lövésekre való tölténytartányt találtak

Friedrichskoog, július 26. Az elmúlt éjszaka a szociáldemokraták tüntető gyűlése után súlyos összeütközések keletkeztek a gyűlés résztvevői és a nemzeti szocialisták között. Egy

szociáldemokratát megöltek, a Reichsbanner három másik tagját jelentékeny sérülésekkel kórházba kellett szállítani.

HAZÁRULÁSI ELJÁRÁS BREUER REICHSBANNER-VEZÉR ELLEN.

Lipce, július 26. A birodalmi főügyész az eleje terjesztett feljelentés alapján hazaárulás kísérlete miatt vizsgálatot indított Breuer Reichsbanner-vezér ellen.

DIÁKOK

ÖNKÉNTES MUNKASZOLGÁLATA.

Berlin, július 26. Az önkéntes munkaszolgálat megszervezésére kiküldött birodalmi biztos elrendelte, hogy augusztustól október elejéig 2-3000 egyetemi hallgatót besorozzanak az önkéntes munkaszolgálatba. A munkában résztvevő diákok kiválogatását az önkéntes munkaszolgálat kerületi bizottságaival karöltve a diákszervezetek fogják végezni.

SIBOLTAK

A HOROGKERESZTESEK?

Berlin, július 26. Általános feltűnést keltő politikai afférrá bonyolódik a mult héten dr. Kienitz nevű barátjával (Folytatás a második oldalon.)

Mai számunkban feláru szelvénye! Vigszínház-Kertmoziban

Gyomorsav túltengést, gyomor-fekélyt gyógyít a
„HAJDUIN“
 orvosi rendelésre.
 Orvosi ismertetői orvosa kívánságára küld Dr. Sztankay Ábrahám egyetemi m. tanár gyógyszerész Debrecen.

tés munkáját. Az ő rajzai kifogástalanok, számításai precíz. Azt mindenki tudja róla. Munkájának precizitását csak egy másik építész ronthatott. A másik építész viszont kijelentette, hogy minden felelősséget elhárít magától, se a tervekhez, se az épülethez hozzá nem nyúl, a hibát annak kell megkeresni és megtalálni, aki a terveket készítette. Mert csak ő követhette el a hibát.

Igy hártotta át egymásra a segítés kötelességét a két építész. De az építést nem lehetett folytatni. A falak ugyan nem dültek össze. Valahogyan stabilizálódtak. Építeni azonban nem lehetett rájuk. Nem is mert senki. Ma is úgy áll a félbemaradt épület, a megszállott terület egyik városában, ahogy a munkát abahagyta a két építész.

Ez az eset jutott eszünkbe, amikor olvastuk a tudósítást a belügyminisztériumban tartott inségankétról. A városor sorra lerongyolódtak. A költségvetése valamennyinek szármalmas. Hogy a csodán kívül még mi segít itt, ki tudná megmondani? Még néhány hét és kilátalanság retteneteiből, hanem a kánikulából jön. Jön az ősz. A tél. Van-e polgármester, aki az elmúlt évek tapasztalatai ellenére is ne kapott volna reményre, amikor kézhöz vette a belügyminiszter meghívóját. Inségankét! Szükségmunka! Összeírni az kömunkákat! Istenem, mindebben nagy már a rutinunk. De hátha mégis. Hiába az idén nem hiába. Hátha az idén segít a kormány. Mert a városnak nincs, egy garasa sincs, tudja, sanyli és mondja a szegény vidéki polgármester és utazik a gyorsal Pestre. A gondolatainkat most már nem tudjuk normális idő alatt rendszerbe szedni. Csak mondat- és gondolatfoszlányok jutnak az eszünkbe. „A városok ne várjanak mindent az államtól, amely még gyengébben áll, mint a múlt évben.” A társadalom is siessen a városok segítségére. „A városok önérejükön kövesenek el minden a munkanélküliség enyhítése érdekében. Gondoskodjon minden város megfelelő jövedelemlről, amit a munkanélküliség enyhítésére fordíthat.”

A közeljövőben országos rendelet jelenik meg az inségakció megszervezéséről. Ez az inségakció második eredménye. Kérdés tavaly is jelent meg.

Kommunista agitátorokat fogtak Hajduböszörményben

A debreceni kommunista agitátorok ügyében: indult nyomozás során derült ki, hogy Hajduböszörményben is hasonló szervezkedés kezdődött és ott is eszperantó tanfolyam ürügyével akartak híveket szerezni a szociáldemokráta munkásság köréből. A rendőrség letartóztatta K. Orosz József és Elfenbaum Bertalan hajduböszörményi lakosokat, akik alaposan gyanúsíthatók azzal, hogy résztvettek a szervező munkában. A gyanu úgy terelődött rájuk, hogy a Debrecenben letartóztatott agitátorok tettek terhelő vallomást ellenük. A vizsgálóbíró a debreceni ügyészségre behozott két kommunista gyanús ember ügyében szerdán fog dönteni.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

(Folytatás az első oldalról.)
 val együtt letartóztatott Viktor Salvator Isenburg herceg ügye. A herceget és barátját azért tartóztatták le, mert mind a kettő ellen felmerült a gyanu, hogy több százezer márkát érő értékpapírokat külföldre siboltak.

Most a két letartóztatottat óvadék ellenében szabadlábra helyezték. Amikor kérdést intéztek Isenburg herceghez, hogy ki volt a megbízója, a herceg adott szavára hivatkozva, megtagadta a választ. Később is csak annyit volt hajlandó elárulni, hogy adományokról volt szó, amelyeket választási célból adtak át neki.

Ez a kevés felvilágosítás azonban igen nagy port vert fel. Köztudomású ugyanis, hogy Isenburg herceg rendkívül közel áll a nemzeti szocialistákhoz és kijelentéseit ezzel a ténnyel egybevetve, most mindenki arra következtet, hogy tulajdonképpen a horogkeresztet siboltatták külföldre a hatalmas értékeket.

HARCOK ESSENEN.

Essen, július 26. A kommunisták vádolták a nemzeti szocialistákra, akik közül az egyiket mellől életveszélyesen megsebesítették, egy másik nemzeti szocialista könnyebb sebesülést kapott.

Impozáns ünnepség keretében avatják fel augusztus 2-án a Hősök Mauzoleumát

Megemlékeztünk arról, hogy úgy a hivatalos Debrecen város, mint a város egész társadalmá nagy buzgalommal és lekesedéssel készül az aug. 2-iki debreceni csata emlékének megünneplésére és a Hősök Mauzoleuma felavatására, amelynek ünnepségén József királyi herceg is megjelenik és ő fogja a felavató beszédet tartani. Az ünnepség elrendelésével megbízott városi kulturális bizottság elnöke dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok most azzal a kéréssel fordul mindazokhoz a testületekhez, társadalmi egyesületekhez, amelyek az ünnepségen részt akarnak venni, hogy augusztus 2-án délután négy órakor a városháza udvarán jelenjenek meg és vegyenek részt a menetben. Arra is kéri ezeket az társadalmi egyesületeket és testületeket, hogy részvételüket a hó 29-én déli 12 óráig jelentsék be a kulturális bizottságnál (telefonszám 13-56).

Azokat, akik az emlékművet meg akarják koszorúzni, kéri a kulturális bizottság, hogy yebbeli szándékukat ugyancsak az ügyosztálynál sziveskédjenek bejelenteni. Az ügyosztály, illetve a polgármester, a meghívókat már kibocsátotta és a rendezőség részéről a legnagyobb buzgalommal folynak a további előkészületek, hogy az ünnepség minél nagyobb fénytel folyék le. A mauzoleumhoz vezető utat teljesen rendezték és az ünnepség idején az utvonalat végig locsolni fogják. A polgármester utasította a városi kertészetet, hogy a Mauzoleum belsejének feldíszítéséről is gondoskodják. Ismerve Pohl Ferenc kertészeti felügyelő ebbeli ügyességét is, kétségtelen, hogy az ünnepség keretei e tekintetben is kifogástalanok lesznek.

3-5 éves részletfizetési kedvezményt kér az adóhátralékosok számára a kereskedelmi és iparkamara

A tulzott adókivetéseknél a kivetési kulcsot is enyhíteni kell. — Az iparos és kereskedő érdekeltségek egyetértőleg foglaltak állást a kamarai javaslat mellett.

Közgazdasági életünk legégetőbb és egyik legfontosabb problémájáról tartott értekezletet a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében. Szépszámú közönség jelent meg ebből az alkalomból a kamara épületében és a résztvevők legnagyobb figyelmét és részvételét mellett tárgyalták meg a közadóhátralékosok rendezésének nehéz kérdését.

Sesztina Jenő elnök rövid bevezető beszédében mutatott rá a szőnyegkerülő kérdés nagy jelenőségére és nehézségeire, majd

Dr. Diczig Alajos előadó, h. titkár, röviden vázolta a probléma lényegét. A kamara elkészítette javaslatvezetést, amelyet áttanulmányozás végett megküldött az összes meghívottak részére. A tervezet lényege az, hogy minden

adóhátralékos adószámláját vizsgálják felül.

Akinek a helyzete megromlott úgy, hogy hátraléka megfizetésére képtelen, ott a hátralékot töröljék egészen vagy részben.

A rendezés után válassza külön a kormányzat a közadóhátralékosokat a folyó évi adóktól és azok részére, akik ideiglenes adókat befizetnek, adjon közadóhátralékosokra részletfizetési kedvezményt és pedig oly módon, hogy a hátralékot ezek az adózók kamat és eljárás költségmentesen 3-5 évre elosztott részletfizetési kedvezmény mellett rendezhessék. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy

a fizetett összegeket előbb az adóhátralékosok kamataira és eljárási költségeire számolták el s így a töketörlesztésre sokszor már nem is telt,

aminek következtében a hátralékok nemhogy csökkentek volna, hanem legtöbb esetben növekedtek.

Króh Vilmos a kamarai javaslatvezet elfogadása mellett szólalt fel, majd utána ifj. Schwarz Vilmos kamarai alelnök emlékedett szövegre és rövid beszédében megokolta a kamara tervezetének helyességét.

Vági István ipartestületi elnök a maga részéről nagy egészben szintén hozzájárult a tervezethez és hangsúlyozta, hogy most már nincs egyéb kötelessége az érdekeltségnek és érdekeltségeknek, mint szorgalmazni a tervezet végrehajtását.

Zelinger Ede kamarai alelnök szintén helyesnek tartja a tervezetet, hozzáfűzi azonban, hogy helyes lenne talán összekapcsolni a tervezettel Ungár Jenő vezérigazgató kamarai beltagnak azt am ult ipari szakosztályi ülésen hangoztatott javaslatát, hogy

a régi adóhátralékosok csak úgy fizethetők meg, hogyha a folyó évi kivetés elviselhető

s mindenkire olyan adót vessenek ki, amely annak teherbíróképességével tökéletesen megegyezik.

Vadászy Sándor, a fűszerkiskereskedők egyesületének elnöke, helyesnek tartaná, ha a precizitás kedvéért a tervezet olyképen egészítenék ki, hogy akik folyó év végéig fizetik ki ideiglenes adóikat, azok részesüljenek a részletfizetési kedvezményekben.

Dr. Csáthy Dezső ipartestületi h. ügyész hangsúlyozza, hogy a tervezet nemcsak az érdekeltség, hanem a kincstár szempontjából is helyes. A hatóságok ugyanis eddig sablonosan bírálták

Megérkeztek a nyári egyetem hallgatói Debrecenbe kedden délután.

el az ügyeket és az első- másodfokon rendszerint

mereven elzárkóztak minden egyéni elbírálástól,

aminek az lett a következménye, hogy majdnem minden esetben harmadfokon a pénzügyminiszternél kellett könyörögni az alsófoku hatóságok határozatának megváltoztatásáért. Ez a helyzet nagyon bonyolultá és hosszadalmassá tette az ügyek elintézését, amely közgazdasági szempontból nagyon káros volt. Helyesli Zelinger Ede alelnök javaslatát és szükségesnek tartja, hogy csökkentés az ideai adókievetéseket, mert

a mai adókievetési kulcs oly magas, hogy sokan nem fogják tudni megfizetni, ezévi adójukat

és így a javaslat-tervezet által tervbevetett kedvezményben nem részesülhetnek.

Frisch Adolf hangsúlyozza, hogy, a tervezet jó és a kormányzat akkor cselekszik helyesen, ha a tervezetet elfogadja és végrehajtja, mert ellenkező esetben rövidesen elveszti adóalanyait.

Horovitz Vilmos szükségesnek tartja, hogy küldöttség vigye a tervezetet a miniszter elé és szóbeli uton is adja elő a rettenetes nehéz helyzetet, amelyben az iparosok és kereskedők ma sínylődnék.

Szendrey Sándor szükségesnek tartja azt, hogy az érdekeltségű összeállított bizottság, amely elbírálja az adózók mai anyagi helyzetét bírálja el a hátralékosoknak a multa vonatkozó anyagi helyzetét is és ha úgy találja, hogy azok teherviselőképességéhez mérten túl magas volt a megállapított adójuk,

a hátralékot magát is a teherviselőképességhez képest csökkentés, mert a hátralékosok nagy része a tulajdonzatát következtében jutott a mai nehéz helyzetbe,

így mai hátralékát megfizetni nem tudja.

Giczey András azt hangoztatta, hogy csak akkor lehet remény arra, hogy az adóalanyok fizetőképesek legyenek, ha a kormányzat gondoskodik munkaalkalomról és arról, hogy pezsgőbb legyen a közigazdasági élet.

Barna János panaszolta, hogy az adókievetésnél nincsenek tekintettel a változott helyzetre és ő rá még mindig annyi adót vtnék ki mint évekkkel ezelőtt, amikor még több munkást is tudott foglalkoztatni.

Ez az adókievetési mód tette tönkre a nemzet egyik legerősebb pillérét az kézműiparosságot.

Bagdi Antal hczászólásával megerősítette az előtte szólók igazságát, majd Vági István összegezte az elhangzott felszólalások alapján a kialakult álláspontot, amelyet az ipartestület is készséggel hajlandó támogatni.

Zelinger Ede, Vadász Sándor és dr. Radó Rezső főtitkár részletes felszólalása után az előadó leszögezte az értekezleten kialakult állásfoglalást és kijelentette, hogy az elhangzottak szellemében módosít a kamara javaslat-tervezetén, amelyet mint ak ereskedő és iparosérdekeltség egyöntetű kívánságát küldöttség útján terjeszt a kamara a kereskedelemügyi miniszter elé.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

Dühében agyonütötte 9 éves fiát egy halápi gazda, mert tilosba engedte a tehenet

Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni ügyészségnek jelentették, hogy a Halápon gyanus körülmények között meghal Szücs Lajos gazdálkodó 9 éves Antal nevű gyermeke. A csendőri jelentés alapján megindult a vizsgálat és felboncolták a gyermek holttestét, mert az volt a gyanu, hogy a gyermek mérgezésnek áldozata lett. A boncolásnál megállapították, hogy nem mérgezés történt, hanem koponyaalkapi törés okozta a halált. A gyermeket hátulról bottal fejbeverték, úgy szelvedte a halálos ütést. Az ügyészség utasítására a csendőrök nyomozást indítottak, hogy megállapítsák, ki ütötte meg a gyermeket. Hamarosan megállapították, hogy a gyermeket apja, Szücs

Lajos ütötte meg botjával és úgy szelvedte a halálos sebet. Szücs elmondta a kihallgatáson, hogy ő nem akarta megölni gyermekét, csak hirtelen haragjában ütötte meg azért, mert a tehenet elbitangolni engedte és az bement a tilosba.

— Nem vagyok én gyilkosa gyermekemnek — sirta a megrémült ember —, csak éppen hirtelen haragu és mérgeben, hogy nem vigyázott a jószágra, ráütöttem, nem tudtam, hogy súlyos az ütés. Szerettem én a gyermeket, van még négy odahaza.

Szücs Lajost kedden délben átadták az ügyészségnek, a vizsgálóbíró szerdán fogja kihallgatni és akkor dönt további fogvatartásáról.

Tiltakozás a Társadalombiztosító szolgálatmárványainak csökkentése ellen

Tudvalevő, hogy az OTI betegségleyezési ágazatának nagyarányú deficitje van, amelyet a belügyi kormányzat most úgy akar eltüntetni, hogy a tápénzeket 50%-ra óhajta leszállítani, ezenkívül mindazon szolgálatmárványokat meg akarja szüntetni, amelyek eddig a pénztári tagok egészségét volt hivatva megvédeni. Így eltörölték a fogsegélyeket s meg akarják szüntetni a szanatóriumi és gyógyfürdő tartózkodásokat.

A munkásság ezt az intézkedést ma-

gára nézve rendkívül sérelmesnek tartja s országsszerte tiltakozik a szolgálatmárványok megszorítása ellen.

Debrecenben a munkásszakszervezetek július hó 28-án, csütörtökön este 8 órakor tartják tiltakozó gyűlésüket a Munkás-Otthon nagytermében, ahol határozati javaslatot fogadnak el, amelyben tiltakoznak a Társadalombiztosító eddigi szolgálatmárványainak bármilyen csökkentése ellen.

Katasztrófálisan rossz a Tiszántul gabonatermése

A városi földek hasznóbérlői a rossz termés folytán súlyos helyzetbe kerültek. — Az új hasznóbérlési versenytárgyalások iránt alig van érdeklődés.

A hivatalos jelentésekből és a gazdák részéről elhangzó panaszokból ma már kétségtelen, hogy a Tiszántul szemtermése a legkatasztrófálisabb eredményeket hozza. A szikes kötött földön még egy nagyon kevéssel jobb az eredmény, azonban a fekete földön és a homokon valóban a legkatasztrófálisabb.

nyole, sőt tíz métermázsa termés lesz, ott ma, amikor a cséplést már megkezdtek és legalább is a próbacséplést megejtették, kiderült, hogy holdanként két, sőt nagyon sok helyen egy métermázsa búzát, vagy rozst kaptak.

A legtöbb helyen, ahol a zöld gabonából még azt remélték, hogy

Emellett még az a baj is bekövetkezett, hogy a tavalyi 76 kilós fajsúlyu buza helyett alig 71, de sok helyen 66—65

Olcso atalánykurák POSTYEN-FÜRDŐBEN a SPECIAL SZANATORIUM
és diétás gyógyintézet köszvény, reuma, ischiás és női bajok számára 21 napi kurát nyujt 300 pengőért. Felvilágosítással szolgálnak és előjegyzést elfogadnak kizárólag a tulajdonosok:
Dr. Schmidt L. és dr. Welsz Ede

külös fajsúlyu búzát termett a föld. Ez a fajsúly különbség különösen erősen érinti a város hasznóbérlőit, mert

ma már kétségtelen, hogy a hasznóbérlők azt a fajsúlyu búzát, amelyet a hasznóbérszerződés szerin szállítani kötelesek, nem tudják szállítani és így ilyet tőlük követelni sem lehet.

A termés eredménye szerint a buza fajsúlya a legjobb esetben éri el a 76 kilót, a legritkább, kivételes esetben a 77—78 kilót, de a ritkább eseteket véve alapul, alig lehet számítani arra, hogy a buza átalagfajsúlya a 76 kilót elérje. A város ezért egy ad hoc bizottságot küldött ki, hogy ilyen természetű eredmények mellett állapítsa meg, milyen búzahasznóbérlést követeljen a város a hasznóbérlőktől. Ez az ad hoc bizottság össze is ült és tárgyalás alá vette a nehéz kérdést és ennek során

az a felfogás alakult ki, hogy a város olyan fajsúlyu búzát követeljen, amilyen termelt, de legalább olyat, amilyen a tőzsdei üzansznak megfelel.

Természetesen ez idő szerint még nem lehet tudni, hogy a tőzsde milyen fajsúlyt állapít meg a tavalyi 76 kilós fajsúly helyett. A hasznóbérlők részéről egyébként a nehéz gazdasági helyzet ellenére is a legteljesebb fizetési készség nyilvánult meg, egymásután jelentkeznek a városnál azzal, hogy hasznóbérlési fizetési kötelezettségüknek eleget akarnak tenni. A város most folytat tárgyalásokat a malmokkal a tárolásra és az értékesítésre vonatkozóan.

A gazdák lehangoztására és a mezőgazdaság iránt érvényre jutott elkedvetlenedésre élénk példát mutatnak a városi birtokok, vagy birtokrészek hasznóbérlésére adására vonatkozóan megtartott árverések, versenytárgyalások. E hó 19-én például több kisebb birtoktestre tartottak versenytárgyalást és ennek eredménye a legszomorubb. A Halápon megüresedett egy 8 holdas városi birtok hasznóbérlése. A megtartott versenytárgyaláson a régi bérlő jelentkezett csupán, mint érdeklődő és ő is csak a tavalyi holdankénti és évenkénti 2 mázsa rozst ígerte meg. — Ugyanakkor tartották meg a Kassa uton levő két hold hasznóbérlésére is a versenytárgyalást. — E földterülethez lakóház is tartozik. Itt is csak a régi bérlő jelentkezett ugyancsak a régi 200 pengős hasznóbérléssel. Az Egyletkert utca 3. szám alatt is van a városnak egy házas telke, amely egy holdnyi nagyságu. Erre is versenytárgyalást tartottak, ajánlkozó azonban egyáltalán nem akadt erre a területre. Szintén e hó 19-én tartották meg a versenytárgyalást az árokret-ároksszállási 90 holdas városi birtokra is. A versenytárgyaláson a tavalyi 135 kilós roz hasznóbérlés helyett mindössze 70 kilós ajánlat tette holdanként és évenként. Igaz, hogy az árverés után akadt egy 90 kilós utóajánlat. A város most ilyen kedvezőtlen eredményű versenytárgyalás után új versenytárgyalást írt ki és ezt legközelebb tartják meg. Kérdés azonban, hogy itt is akad-e elég pályázó.

A debreceni hőforrás vize
Margit-fürdőben
teljesen tisztán, idegen víz hozzáadása nélkül
orvosi felügyelet alatt 38—40 C° fokra lehűtött állapotban, állandóan frissen és tisztán áll a közönség rendelkezésére.
A hőforrás vize úgy külön a nők, mint külön a férfiak által egész nap csak a Margit-fürdőben használható.
Fürdőjegy ára a Margit-fürdő pénztáránál . . . . . P 1.—
Villamoson oda- és visszautazásra érvényes P 1-20
fürdőjegy (minden villamoskalauzsnál váltható)

Ma indul a Debreceni Független Ujság gyümölcsbefőzési és fagyaltkészítő tanfolyama

Jelentkezni még ma délig lehet. — A 6 napos tanfolyamon 3 pengőért vehetnek részt a Debreceni Független Ujság előfizetői.

A Debreceni Független Ujság olcsó gyümölcsbefőzési tanfolyama óriási sikerrel indul meg ma délelőtt. A tanfolyamot németújvári Ujváry Sándor, volt hercegi udvartartási konyhafőnök vezeti, aki az európai konyhaművészeti szakörökben elismert tekintély. A tanfolyam, amely ma, szerdán reggel 9 órakor kezdődik meg s amelyre máris tömegesen akadtak résztvevők, nemcsak a gyümölcsbefőzéssel foglalkozik, hanem a fagyaltfélék olcsó és

ízletes elkészítésére is megtanítja a résztvevőket. Erre különösen a mai nehéz viszonyok között nagy szüksége van a háziasszonyoknak.

A Debreceni Független Ujság előfizetői előfizetési nyugtáik felmutatása mellett a 6 pengős árból 50 százalékos kedvezményt kapnak, tehát csupán 3 pengőt kell fizetniük. Jelentkezni ma délelőtt lehet utoljára 9 és 12 óra között a régi postaépületben.

A debreceni ügyészségen eljárás indult egy baromfikereskedő felesége ellen, aki mérgező folyadékkal akarta férjét leszoktatni az alkohol élvezetéről

A férj rosszul lett az „orvosságtól”, de a bort most még jobban szereti, mint azelőtt.

Nagyon érdekes ügyben folyik vizsgálat a debreceni ügyészségen. Az ügyről a biharkeresztesi csendőrség tett jelentést és részletes jegyzőkönyvekben számolnak be nyomozásuk eredményéről. Az eset részletei a következők:

A biharkeresztesi csendőrségen megjelent Illés Sándor 44 éves Bocskay ucca 9. szám alatt lakó baromfikereskedő és elmondta, hogy a felesége őt meg akarja mérgezni és

huzamosabb időn át megmérgezte tejét és borát.

A tejnek és a bornak többször keserű íze volt és azok elfogyasztása után nagyon erős hányingerek vették elő, napokon át beteg volt és alaposan lesoványodott.

A feleségét orvosért akarta küldeni, de az asszony nem ment el

és azt mondta, hogy kár a pénzért, ha meggyógyulni való, ugyanis meggyógyul orvos nélkül. Gyanús lett előtte az asszony viselkedése és gyanújáról akkor

nyert bizonyosságot, amikor a felesége által ismét eléje tett tejet keserűnek találva nem itta meg. Az volt a szándéka, hogy megvizsgálja, mitől keserű, ám az asszony elkapta az asztalra tett csuprot és kiöntötte a tejet. A csendőrök előtt a baromfikereskedő ugyancsak hangoztatta, hogy mérgező ízt érezte a tejben, borban és csak akkor lett rosszul, ha olyan keserű ízű tejet, vagy bort ivott.

A csendőrök a feljelentés alapján megkezdték a nyomozást és házkutatást tartotta az asszonynál és

lefoglaltak egy elrejtett üveget, melyben fehér színű folyadék volt.

Illés Sándorné Szabó Piroska elmondta a kihallgatás során, hogy az üvegben orvosság van és nem mérgező. Az orvosságot az urának szánta és azzal akarta kigyógyítani az iszákosságból. Beismerte, hogy többször adott férjének az „orvosságból”, mert bizott abban, hogy annak rendszeres használata megjavítja a részegeskedő embert.

Minőségben — divatban új

Menyasszonyi kelengye

1831—1932

osztályunk

készséggel nyújt tájékozódást helyben és vidéken

Kardos László

Csak egyszer okoz gondot.

— Sok bajom volt nekem az emberrel — mondta —, mert igen szereti az italt. Sop pénzébe ugyan nem került nekem az italozás, mert saját szőlője van, de az volt a súlyosabb vége a dolognak, hogy részegen verekedett, elzavart a háztól. A családi életünk zavaros lett, többször külön laktam az uramtól, mert türelmetlen volt a viselkedése.

— Hogy jutott eszébe, hogy kuruzslással gyógyítsa ki az urát az italozásból? — kérdezték a csendőrök.

— Nem magamtól találtam ki, hanem olvastam a naptárban egy cikket, mely arról szólt, hogy egy ember gyilkolt, mert részeges volt. A cikkben az is írva volt, hogy

az alkoholistákat gyógyítani lehet olyan módon, hogy megutáltatják vele az italt.

A naptárban benne volt Noe Paula budapesti lakosnak a címe, aki 3 pengő 50 fillérért volt hajlandó adni az iszákos-

ság elleni orvosságból. Azt gondoltam, hogy megér nekem annyi pénzt, ha az uram leszokik a szenvedélyéről és hoztattam egy üveggel. Beadtam az uramnak, ám az csak rosszul lett, de egyáltalán nem utálta meg az italt, sőt még jobban vágyott utána és elment a más borát inni, mert nem ízlett neki az orvosságos bor. Ennyi az én hibám és nem több. Megölni nem akartam én, csak megjavítani. Bosszúból most feljelentett, mert féltékenykedik reám, pedig semmi oka nincs.

Az eljárás az asszony ellen megindult és a lefoglalt iszákosság elleni „orvosságot” megvizsgáltatják a vegyvizsgálóban, hogy megállapítsák: tartalmaz-e halálos mérget, vagy csak egyszerű hánytatószer. A vegyi vizsgálat eredménye után dönt az ügyészség és emel vádat az asszony ellen, aki meg nem engedhető módon akarta megjavítani férjét. (b. m.)

Statárium, vagy gyorsított tanács ítélt a kommunisták ügyében

Budapest, július 26. Sallai Imre és kommunista bűntársai ma még a rendőrség foglyai. Ma délelőtt döntött a főkapitányság büntügyi osztálya, amely az állami és társadalmi rend erőszakos felzárkására irányuló bűncselekmények címén letartóztatta Sallait és 12 társát. A letartóztatott kommunistákat ma este, vagy szerdán reggel szállítják át az ügyészség Markó uccai fogházába, az ügyészség azonban már tegnap bekapcsolódott a munkába. Vitéz dr. Széchy István, a jelenlegi statáriális ügyész ma délelőtt referált Baróthy főügyésznek.

Másfél óra hosszat tartott ez a referátum, amely után a főügyész az igazságügyminisztériumba ment és Cseppey Dénes miniszteri tanácsossal, az igazságügyminisztérium ügyészségi osztályának helyettes főnökevel együtt megjelent Zsitvay Tibor igazságügyminiszternél, hogy beszámoljon az ügy állásáról. Baróthy főügyész háromnegyed óráig volt bent az igazságügyminiszternél. Zsitvay Tibor ezután titkárával együtt eltávozott a minisztériumból, ahová két órakor tért vissza.

Közben az igazságügyminisztérium kapujában több nő és férfi gyűlt össze:

a halálos ítéletek ellen alakult liga megbízottai, akik küldöttségileg akarták felkeresni az igazságügyminisztert

és őt akarták megkérni arra, hogy ne állítsák statáriális bíróság elé Sallait és társait, miután ők csak politikai bűnösök. A küldöttség tagjai közben megtudták, hogy Zsitvay igazságügyminiszter eltávozott az igazságügyminisztériumból és ezért ők is eltávoztak.

Baróthy főügyész az igazságügyminisztériumból visszatért az ügyészség épületébe, ahol Széchy ügyésszel újabb tanácskozást kezdett. Az ügyészség ekkor még nem döntött Sallaiék ügyében. Különben is a döntést csak akkor hozhatják meg, ha a letartóztatottak a rájuk vonatkozó iratokkal együtt átkerülnek az ügyészségre.

Hír szerint felmerült az a terv is, hogy a letartóztatott kommunistákat ne statáriális bíróság elé állítsák, hanem esetleg

gyorsított tanács vonja őket felelősségre.

Ezt a hírt igazolni látszik az, hogy Baróthy főügyész bekérte magához a gyorsított tanács életbeléptetésére vonatkozó törvényeket és rendeleteket s azokat tanulmányozta. Magához kérte a főügyész a budapesti büntető törvényeszek elnökségének egyik titkárát is és néhány percig tárgyalt vele.

Sallai Imre és társai ügyében tehát minden valószínűség szerint holnap délelőtt hoz döntést az ügyészség. Abban az esetben, ha az ügyészség statáriumot indítványoz, akkor

Sallai Imrén kívül Füst Sándor kerül még statáriális bíróság elé,

míg a többiek ellen rendes uton járnak el. — A jogászok álláspontja szerint ugyanis csak Sallai és Füst követett el olyan cselekményeket, amelyek a statáriális rendeletbe ütköznek. A statáriális bíróság összehívása csütörtökre várható.

Abban az esetben, ha gyorsított tanács tárgyalja a kommunisták ügyét, akkor is még ezen a héten megkezdődik a főtárgyalás.

Cyánozás!

Cyánozás

Háziasszonyok figyelmébe!

Ezennel felhívom a háziasszonyok figyelmét, hogy saját helyiségemben minden héten

csütörtöki napon

egy-egy darab butor berendezéseket cyánozok.

Étőjegyzéseket a cyánozásra mindenkor csak szerdán délig lehet eszközölni.

Takarítási Vállalat

Nap ucca 3. ■ Telefon: 17-55.

2200 pengőért, központi fűtéssel együtt

I. emeleti, 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb modern komforttal felszerelt

udvari lakás

Ingyen lifthasználattal kiadó.

Érdeklődni Ferenc József 34 sz. alatti könyvkereskedésben lehet.

Költő

és mindenn
ny
CSEN
Hunyadi ucc

EGY
LESZÁLL
TARI

Budape

nács ma délig
tott, amely
pénzügyminis
lékos állam
július 28-áv
kor a tözsd
megszüntete
tárjegyek el
ber 28-án le
mozni és je

A határoz
a 3 hónapp
jegykölcsön
ket a címle
bocsátották
a Nemzeti E
bat és így
rozta, hogy
tás alkalmá
teket kaphas

MEGÉR EGYET

Kedden d
recenbe a ny
ket a pályu
között fogat
iskola olasz
ray Miklós
Giovinezát,
kitörő lelkes
nyári egyete
Hankiss

német és fr
érkezőket, m
mi internátu
nátusban lev
Este az A
ben vacsorá
estélyre gyü
külföldi ven
vettek részt
vacsora után
keztek. Els
egyetemi tar
zólta a vend
kár dr. előt
beszédben o
jelenlevőket.

Az üdvöz
jó hangulat
donképeni is
a bábeli ny
a barátság
táncraperdül
rának kitün
jobb hang
éjjel utáni é

hár teb

(8 hó
cca 2

rend

Cim

Költözködések

és mindennemű szállításokat legutá-
nyosabban eszközöl
CSENGERI szállító
Hunyadi ucc 20. Telefon 32-21.

**EGY SZAZALEKKAL
LESZALLITOTTAK A KINCSTÁRI
PÉNZTÁRJEGYEK
KAMATÁT.**

Budapest, július 26. A tőzsdeta-
nács ma délben egy órakor ülést tar-
tott, amelyen elhatározták, hogy a
pénzügyminiszter felkérésére a 6 száza-
lékos állami pénztárjegyek jegyzését
július 28-ával megszüntetik. Ugyane-
kor a tőzsdetanács elhatározta, hogy a
megszüntetett 6 százalékos állami pénz-
tárjegyek ellenében 5 százalékos, októ-
ber 28-án lejáró címletet fog lajstrom-
ozni és jegyezteni a tőzsdén.

A határozat hátterében az áll, hogy
a 3 hónappal ezelőtt felvett pénztár-
jegykölcsön két nap múlva lejár. Eze-
ket a címleteket 6 százalékos alapon
bocsátották ki, közben azonban nálunk
a Nemzeti Bank mérsékelte a kamatlá-
bat és így a pénzügyminiszter elhatá-
rozta, hogy a bankok a meghosszabb-
ítás alkalmával csak 5 százalékos címle-
teket kaphassanak.

**MEGÉRKEZTEK A NYÁRI
EGYETEM HALLGATÓI.**

Kedden délután érkeztek meg Deb-
recenbe a nyári egyetem vendégei, aki-
ket a pályaudvaron ünnepélyes keretek
között fogadott a rendezőség. A real-
iskola olasz-szakos növendékei For-
ray Miklós vezényletével elénekelték a
Giovinezát, melyet az olasz vendégek
kiterő lelkesedéssel hallgattak végig. A
nyári egyetem rendezősége részéről dr.
Hankiss János egyetemi tanár olasz,
német és francia nyelven üdvözölte az
érkezőket, majd a hallgatók az egyete-
mi internátusban, illetve a leányinter-
nátusban levő szállásaikra vonultak.

Este az Angol Királynő kethelyiség-
ben vacsorával egybekötött ismerkedési
estélyre gyűltek össze a nyári egyetem
külföldi vendégei. A vacsorán 105-en
vettek részt és a jóízűen elfogyasztott
vacsora után ismét üdvözlések követ-
keztek. Elsőnek Papp Károly dr.
egyetemi tanár magyar nyelven üdvöz-
ölte a vendégeket, majd Wallis Osz-
kár dr. előbb németül, majd hosszabb
beszédben olasz nyelven köszöntötte a
jelenlevőket.

Az üdvözlések után egyre emelkedő
jó hangulatban megkezdődött a tulaj-
donképeni ismerkedés és hét nemzet fiatal
a bábeli nyelvvávarban is utat találtak
a barátsághoz. A fiatalság csakhamar
táncraperdült és Rácz János zeneka-
rának kitünő muzsikája mellett a leg-
jobb hangulatban maradt együtt az
éjfél utáni órákig.

MERAY-féle
**háromkerekű
teherautó**
(8 hónapig volt üzemben)
cca 2-300 kg. teherbírása
**rendkívül olcsón
eladó.**
Cím a kiadóban.

Ma féláru szelvényes nap
keretében adjuk az
„URI GONOSZTEVŐK“-et
csak felnőtteknek.

VIGSZINHAZ-KERTMOZI.

Debreceni Független Ujság. FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHAZ-KERTMOZI július 27-iki bármely előadására.	Debreceni Független Ujság. FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHAZ-KERTMOZI július 27-iki bármely előadására.
---	---

Jön közkívánatra Magda Schneiderrel A TÉVES KAPCSOLÁS.

**Tilos az egyesületeknek és kluboknak rendőri en-
gedély nélkül műsoros vagy táncmulatságot ren-
dezni, ha azon idegenek is részt vesznek**

A belügyminiszter most érdekes ren-
deletet bocsátott ki a városokhoz és
így Debrecen városához is. E rende-
letben azt mondja a belügyminiszter,
hogy tudomására jutott több panasz
révén az, hogy klubok, egyesületek, kas-
zinók rendőrhatalósági engedély nélkül
rendszeresen táncmulatságokat, tánc-
tal, egybekötött teadélutánokat, műsoros
délutánokat és estélyeket és hasonló
összejöveteleket rendeznek, amelyeken
kötelező fogyasztás, ruhatári díj, kö-
telező műsor megváltás és egyéb címe-
ken burkoltan belépődíjakat szednek,
amelyeknek megfizetése ellenében bárki
ezekre az összejövetelekre bemehet és
azokon részt vehet. Az alaprendelet
pedig a kluboknak, egyesületeknek és
kaszinóknak csak azt engedi meg,
hogy tagjaik és azok családtagjai ren-
dezhessenek ilyen összejöveteleket,
amelyeken azonban semmiféle díjat
szedni nem szabad. Ezt a belügy-
miniszter a most kibocsátott rendeletében
eltiltja és kijelenti, hogy a tagok, vagy
hozzátartozók csak úgy rendezhetnek
ilyen összejöveteleket, ha azon semmi-
féle díjat nem szednek. Amennyiben az

összejövetelen mások is részt vesznek,
akkor be kell tartani ama rendőri sza-
bályokat, amelyek az ilyen táncmulat-
ságokra érvényesek. Ugynevezett rö-
g-táncot nem szabad rendezni,
nem szabad még a kávéházak és étter-
mek elkülönített helyiségeiben sem
rendőri engedély nélkül csak akkor, ha
valamelyik zártkörű társaság, vagy
egyesület csinálja ezt szigorúan tagjai
részére. A belügyminiszter azzal okolja
meg ezt az újabb rendelkezését, hogy
az ilyen táncmulatságok a hivatásos
táncitanítással foglalkozó táncmesterek,
továbbá a szórakozó és mulató helyek
tulajdonosait károsítja meg nagy mér-
tékben, de egyben az államot is, mert
az ilyen táncmulatságok minden illeték
alól mentesek lévén, azok rendezői
ilyen címen az államnak semmit sem fi-
zetnek. A belügyminiszter végül nyo-
matékosan felhívja a hatóságok figyel-
mét arra, hogy ezután az ilyen táncmu-
latságokat a legerélyesebben ellenőriz-
ték és adandó alkalommal a kihágási
eljárást indítsák meg azok ellen, akik
ezt a rendelkezést megszegik.

**A zsidóvásári kereskedők és iparosok pa-
naszai nehéz helyzetükről**

A Debreceni Vásári Kereskedők és
Piaci Árúrok Társulatának zsidóvásári
tagjai kedden délután szakosztályi ér-
tekezletet tartottak, amelyen a zsidó-
vásári kereskedők és iparosok nehéz
helyzetét és megjavítási módját vitat-
ták meg. A társulat részéről Nagy
Gyula társulati alelnök és Ujlaky Sán-
dor társulati titkár jelentek meg.
Verő Bertalan ismertette, hogy a zsidó-
vásári kereskedők és iparosok valóság-
száműzötté ma a debreceni zsidóvásá-
rnak, mivel a forgalmas, látogatott so-
roktól, a vevőktől elkülönítve, a piac
legutolsó sorában foglalnak helyet és
így a vevők alig keresik fel a zsidó-
vásári kereskedőket és iparosokat, akik
pedig szép és olcsó árukkal rendel-
keznek.
Wallerstein Dezső szerint a kereske-
dők semmi védelemben nem részesül-
nek az ipar nélküli zugárusok ellen,
akik azon cégér alatt, hogy a magukét
— vagy megbízásból árulnak —, rendszer
zugkereskedést folytatnak, semmiféle
közadót nem fizetnek és a leglátogatot-
tabb sorokban foglalnak helyet.
Molnár Ferencné szigorú ellenőrzést
kér a zugárusok ellen és kéri, hogy az
iparosokat és kereskedőket a zsidóvásá-
r első sorába helyezték a végéről, vagy
pedig összevegyülve árulhassanak.
Verőczy Sándor kérte, hogy az ösz-

szes zsidóvásári iparos és kereskedők hi-
vassanak meg a szakosztályi értekez-
letre és közösen kérjék a hatóságot,
hogy az iparosokat és kereskedőket
megfelelőbben helyezték el.
Ujlaky Sándor társulati titkár is-
mertette a társulat álláspontját, ismeri
a zsidóvásári bajokat, amelyeknek, hogy
ennyire elfajultak, maguk a szenvedők
az okai, mert nem összetartva igyekez-
tek bajaikon segítve küzdeni a zug-
kereskedés ellen. Ez most már úgy el-
fajult, hogy lehetetlenné tette a rendes
kereskedő és iparos megélhetését. Ha a
bajokon segíteni akarnak, úgy a több-
ségnek egy akaraton kell lenni — a se-
gítés módja a hatósággal karöltve
könnyen megoldható. A társulat hajlan-
dó a zsidóvásári értekezletét összehívni
és kívánságukat az illetékes hatóság-
hoz eljuttatni, de ezt csak a többség
vélemény nyilvánítása után hajlandó.
Nagy Gyula társulati alelnök java-
solja, hogy augusztus 2-án, kedden
délután 4 órára hívassék össze a zsidó-
vásári értekezlet és ha ott a megjelentek
többsége az áthelyezés mellett fog nyi-
latkozni, úgy a társulat mindent meg-
tesz, hogy a hatósággal karöltve segít-
sen a zsidóvásáron.
Az értekezlet így augusztus 2-ára
hívta össze a zsidóvásárokat.

HIREK
A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
telefonaszámai:
Kiadóhivatal 20-18
Fiókkiadóhivatal és kölcsön-
könyvtár 23-37
Szerkesztőség nappal 19-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 20-18 és 32-11

Előfizetőinkhez
Felkérjük mélyen tisztelt elő-
fizetőinket, hogy haladéktalanul
sziveskedjenek előfizetési hátra-
lékain kiadóhivatalunkba bekül-
deni, miután a mai súlyos vi-
szonyok rendkívüli erőpróbára
teszik egy olyan lap költségei-
nel fedezését, mint a Debreceni
Független Ujság, amely sem
partoktól, sem más érdekcso-
portoktól sápot nem húz ki
zárolag olvasóközönségére tá-
maszkodik.
Postatakarék befizetési lap
száma: 29.910.
Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

— Időjóslat. Meleg és csak a nyugati
határszéleken felhősödésre és esőre
hajló idő.
— Az itélőtábla elnöke szabadságon.
Ochváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök
szabadságát megkezdte és kedden
reggel Debrecenből elutazott.
— Cselédotthonok a vidéken. A bel-
ügyminiszter most rendeletet bocsátott
ki a vidéki törvényhatóságokhoz, ame-
lyeket értesített, hogy a Katholikus Há-
ziasszonyok Országos Szövetsége a bu-
dapesti intézetein kívül a vidéken is
cselédhelyező és támogató otthonokat
akar létesíteni. A belügyminiszter fel-
hívja a törvényhatóság első tisztviselő-
jének figyelmét arra, hogy a szövetség
e törekvésében támogassa. A Deb-
receni Független Ujság évek óta foly-
tat harcot aziránt, hogy különösen a
vidékről bejövő fiatal leányok, akik
itt cselédként akarnak elhelyezést talá-
ni, valamilyen intézmény révén védel-
met és támogatást nyerjenek és meg-
akadályoztassék az, hogy a falusi leá-
nyok, ha azonnal elhelyezést nem tud-
nak találni, a lélekkufárok, vagy a nyo-
morúság révén ne legyen az elzárás
veszélyének kitéve. Ha a szövetség ezt
a célt szolgálja tudja, akkor a város
részéről kétségtelenül támogatásban
fog részesülni.

BUDAPESTRE érkezve
a keleti pályaudvarral
szemben
a Park Nagyszállóban
megtalálja kényelmét.
Leszállított árak!
E lap előfizetőinek
20% engedmény

— **Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorója megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy 18 éves debreceni leány. Csordás Erzsébet 18 éves debreceni leány szüleinek lakásán szerelmi bánatában sósavat ivott és kedden délelőtt a klinikán, ahol súlyos sérülésével ápolták, meghalt. Az öngyilkos leány temetésére megadták az engedélyt, mert bűncselekménynek nincs gyanúja.**

— **Személyi hír. Dr. Mándy Lajos, a Magyar Általános Hitelbank központi igazgatója kedden este Debrecenbe érkezett, hogy a bank debreceni fiókját és a bank érdekkörébe tartozó vállalatokat meglátogassa. Mándy Lajos dr. előreláthatóan két napot tölt Debrecenben.**

— **A Hármaskerti Kispolgárok Olvasó Körének vigalmi vizottsága a műkedvelő ifjúsággal karöltve 1932 július 31-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a kör helyiségében (Tégláskert, Létai u. 26. sz. a.) műsorral egybekötött családi összejövetelt rendez, mely alkalomra az érdeklődőket szíves szeretettel meghívja a rendezőség. Műsor után tánc! Belépődíj nincs!**

— **Egy lótolvaj juhász után nyomoz a rendőrség. A debreceni határban juhot lopott Szathmáry Sándor debreceni fuvaros Kovács János nevű társával. A lopásán rajtavesztettek és megindult az eljárás ellenük. A juhlopás miatt a két tolvaj összeveszett, valószínűleg az osztzkodásnál történt a baj és Kovács bosszút fogadott társa ellen. A rendőrség feljelentette, hogy a román határ közelében ellopott egy sárga kancát és behozta Debrecenbe. Székely Mihály detektívcsoporthoz indította meg a nyomozást az ügyben és megjelent a fuvaros Téglavetőben levő lakásán, hogy kikérdezze. Szathmáry nem várta be a detektívet, megszökött előle és a detektív csupán a sárga kancát találta meg. Intézkedett, hogy a lopott lovat hajtsák be a város istállójába, ahol mindaddig tartják, míg a gazdája nem jelentkezik. A nyomozás folyik tovább, hogy kézrekerítsék a lótolvajt.**

— **Jelentkezzenek a rendőrségen, akitől az utóbbi hetekben ruhaneműeket loptak. Hirt adtunk már arról, hogy a nyíregyházi rendőrség elfogta Nagy Lajosné Gajdos Mária debreceni asszonyt, aki nagyon olcsón kínált ruhaneműeket eladásra. Az asszonyt behozták Debrecenbe és Székely Mihály detektívcsoporthoz kezdte meg a nyomozást. Megállapították, hogy a többször**

büntetett asszonynál lefoglalt ruhaneműek lopásból erednek és több debreceni károsult már felismerte holmiját a bűnjelek között. Sok bűnös még a rendőrségen maradt és kéri azokat, akiknél ruhaneműt loptak az elmúlt hetekben, hogy jelentkezzenek Székely Mihály detektívcsoporthoz vezetőnél a rendőrségi palotában, hátha felismerik tulajdonaikat a bűnjelekben.

— **Gyümölcsfák szemzése és telepítési előmozdítások. A Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egylet értesíti az érdekelteket, hogy gyümölcsfák átoltását, szemzését, valamint az újabb telepítési előmunkálatokat most kell eszközölni. Ugyancsak figyelemzteni a gyümölcsfák hernyóveszedelmére, amely már nagymértékben látható a fákon. Ugy ezek védelmére, mint a fentebbi munkálatok elvégzésére ajánlja: Debreceni Sándor kertész, Wesselényi u. 107. sz., akit levelezőlapon lehet felhívni.**

— **Babakelengyék, gyermekruhák legolcsóbbak, legizlésebbek Horovitznál, Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)**

— **Költözködést minden elfogadható árban vállal Lindenfeld, Külsővásártér. Telefon 32-01.**

— **Ladányi puskaműves üzletét Kistemplom-bazárba, templom hátmögött, helyezte át.**

— **Gabányi posztóüzletében hallatlan olcsón vásárolhat divatos férfiszöveteket, kosztümkelméket Rothermere ucca 33.**

— **Építkezést, tatarozást, átalakítást szakemberrel és olcsón végez: Építő szövetkezet, József kir. herceg ucca 5. Telefon 17-35.**

— **Kovács elektrotechnikai vállalatát Kossuth uccáról Miklós ucca 9. szám alá helyezte át augusztus 1-én.**

— **Költözködés: olcsón vállal Friedmann Zsigmond József kir. herceg ucca 50. Telefon 29-02.**

— **Cserépkályhák nagy választékban. Átrakásokat, tisztításokat olcsón vállalom. Gönczy kályhás-mester, Csapó ucca 19. Telefon 25-68.**

RADIO

SZERDA, július 27.

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye. Karnagy Szöllősy Ferenc. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. Közreműködik Simenszky Valéria (zongora) és Flesch Imre (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. — Közben 12.25: Hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4: Thury Mária meséi. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 5: Radosné Bock Hilda bécsi dalokat énekel schrammelzenekísérettel. — 5.45: „El Azizia. Kirándulásom az olasz Tripoliszból” Halász Gyula előadása. — 6.15: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Karnagy Marthon Géza. — 7.45:

Vigjáték-előadás a stúdióból. „Eiső szerelem.” Vigjáték 3 felvonásban. Irta Dávid Jánosné. Rendező Kiss Ferenc. — Utána kb. 9.30: Pontos időjelzés, hírek, löversenyeredmények. — 9.45: Schwab Miklós zongorahangversenye. — 10.20: Időjárásjelentés. — Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházban.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZEI

CSÜTÖRTÖKÖN ESTE LESZ CSOLNAKOSSY GYULA BUCSUFELLEPÉSE ÉS JUBILEUMA.

Hosszu évtizedekig volt kedvence a debreceni színházi közönségnek a vidéki színészet egyik legkiválóbb alakja, Csolnakossy Gyula. Gyönyörű, önmagát teljes szívével beleadó alakításai mindörökké bevésődtek közönsége emlékezetébe, amely nem is maradt soha hálátlan, szívből jövő tapsal és lelkesedéssel ünnepelte a nagyszerű színészt. Csolnakossy Gyula mély, érces zengésű baritonjával, páratlan emberábrázolási készségével és hihetetlen energiájával, rutinjával nélkülözhetetlenné tudta tenni magát a Csokonai-színház színpadától. Ha kilépett a rivalda elé, egyszerre verődött össze a sok száz tenyér, egyszerre hagyta el az ajkakat a lelkesedés és az elismerés szava és nem volt olyan est, hogy Csolnakossy Gyulának, miközben a reflektorok fényében hajlongott, a hála ne rakott volna egy kis csillogó gyémántot a szeme szögletébe...

Csolnakossy Gyula, a debreceni színpadnak ez az évekké elelőtt még annyira ünnepezt alakja, aki egyformán tökéletesen nyújtott a magyar népszínművekben és az operatszínpadokon, most utoljára lép fel a debreceni közönség előtt 35 éves jubileumán. Csütörtökön este az Országos Kamaraszínház együttese előadásában kerül színre „A sabin nők elrablása”, melynek egyik főszerepét Csolnakossy Gyula alakítja. Ez lesz a bucsufellepése a magyar vidéki színjátszás eme igazi reprezentánsának és minden jel azt mutatja, hogy a közönség nem felejtette el kedvencét, mert a csütörtök esti előadás iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul meg.

SPORT

HERZOG EDVIN A BOCSKAY UJ FŐVÁROSI KÉPVISELŐJE.

Herzog Edvin, az ismert magyar futballvezér kedden este Debrecenbe érkezett és tárgyalásokat folytatott a BocsKay vezetőségével, aminek eredményeként elvállalta a BocsKay FC fővárosi képviselőt. Herzog Edvin bekapcsolódása a BocsKay belső életébe, tekintettel a közismert futballvezér óriási összeköttetéseire, egészen új perspektívákat tárnaq elénk a debreceni profi-klub jövőjét illetően.

Érdekes vízpoló mérkőzés szerdán a városi uszodában.

A kerületi vízpolóbajnokság egyik legfontosabb mérkőzése kerül ma szerdán este lejátszásra a Nagyerdei uszodában fél 7 órai kezdettel. A mult évi bajnokcsapat a DUE játszik a Szolnoki MÁV csapatával.

A mérkőzésnek különösen az ad fontosságot, hogy e mérkőzés győztese lesz valószínűleg már a kerületi vízpolóbajnokcsapat is. A szolnokiak már mindenesetre előnyben vannak, mert ők a DEAC-t megverték s így mostani győzelmükkel már bajnokok, míg a DUE-nak a győzelem esetén még a DEAC-ot is meg kell vernie, hogy bajnok lehessen.

A Meteor mozi műsora

Szerdán:
„Mongol és a táncosnő”, dráma. — Megelőzi: „Repülő bolond”, izgalmas pilótafilm. William Boyd főszereplésével. — Előadások: 7 és 9 órakor mérsékelt helyárakkal.

Az estélyek meglehetősen kigyensulyozottak. A papírforma jelenleg inkább a szolnokiak mellett szól, akik már jóval előrehaladottabb formában vannak s meglehetősen meccstréningjük is van, amit a DUE-ről nem mondhatunk. Viszont a DUE-ban nagyobb a rutin, ami talán ki fogja egyenlíteni tudni a szolnoki csapat előrehaladott tréningjének előnyeit.

A győztest megjósolni teljesen lehetetlen, ha azonban tekintetbe vesszük a SzMAV-nak a DEAC ellen mutatott jó játékát, valamint a DUE nagyobb rutinját, úgy az eredményt a döntetlen körül várhatjuk, annál is inkább, mert az egész mérkőzés a DUE védelmének a SzMAV csatársorával való küzdelmén fog eldőlni. Attól függ, hogy a védelem meg tudja-e akadályozni a szolnoki csatársor góljait, mert viszont a DUE csatársorát nagyobb gólarány elérésére képesnek nem igen tarthatjuk.

Csütörtökön este ugyancsak fél 7 órai kezdettel a két helyi rivális bonyolítja le a derbyt, a DEAC—DUE mérkőzésen.

23.149/1932. aü.

HIRDETMÉNY.

Az 1932. évi 3.300. M. E. számú rendelet 167. §-ában rendelkezésekre utalással az 1932. évi gabonaforgalom szabályozásával kapcsolatosan az alábbiakra hívja fel a városi adóhivatal a város közönségének figyelmét:

A gabona tulajdonjogát akár visszatértes, akár ingyenes jogüggyel csak gabonajegy kíséretében szabad átruházni.

Gabonajegy kísérete nélkül szabad átruházni azt a gabonát,

a) amelyet a mezőgazdák egymás között mezőgazdasági vagy háztartási célra ruháznak át,

b) amelyet a mezőgazda a gazdaság részére végzett munkateljesítményért szolgáltat ki,

c) amelyet a mezőgazda a lelkésznek, tanítónak vagy az egyház más alkalmazottjának vagy a községi alkalmazottaknak javadalmazás címén szolgáltat ki,

d) amelyet a föld haszonbérletje a föld tulajdonosának vagy haszonélvezőjének haszonbér címén szolgáltat ki,

e) amelyet a vámörlésre jogosult vámörlés (darálás) díja fejében a malomnak átad.

Mezőgazdának csak olyan személyt lehet tekinteni, aki mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozik.

Mezőgazdasági tevékenységnek kell tekinteni általában a mezőgazdaságot, tehát tekintet nélkül arra, hogy gabona, kapásnövény vagy más termény termesztésére van-e berendezve. A szőlőgazdaságot, kertészetet, gyümölcsüzemet és zöldségtermesztést a mezőgazdasággal egyenlő elbánásban kell részesíteni, minden olyan esetben, amikor a termelés elsősorban a termények rendszeres értékesítésének céljából keresetszerűleg történik.

Garzon lakásnak, ügyvédi irodának vagy orvosi rendelőnek alkalmas 2 szoba, elő- és fürdőszobás lakás központban azonnal KIADÓ.
Cím a kiadóban.

KÁVÉHAZBAN ÉTTEREMBEN KÉRJE KÉRJE CUKRÁSZDÁBAN BORBÉLYNÁL
DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-OT.

Mezőgazdák egymás között gabonajegy nélkül csak a mezőgazdasági vagy háztartási célokra természetben felhasználandó gabonamennyiséget ruházhatják át.

Nem kell gabonajegy annak a gabonának az átruházásához, amelyet a mezőgazda munkateljesítmény fejében ad azoknak, akik mezőgazdasága részére végeztek különféle munkateljesítményt.

Gabonajegy megszerzésének kötelezettsége akkor áll be, amikor a gabona a termelőtől, vagy attól, aki a rendelet szerint a termelővel egyenlő elbánás alá esik, olyan forgalomba kerül, melynek közvetlen célja nem a mezőgazdaságban való felhasználás.

A gabonajegy megváltására az köteles, aki a gabona tulajdonjogát a termelőtől szerzi meg.

Aki a gabonát a termelőtől megszerzi, a szelvényt a termelőnek köteles átadni.

A termelő a szelvény 4.— pengő értékét a következőképpen kapja meg: a 4.— pengő értékű a városi adóhivatal elsősorban 2.— pengő a nála előírt bármilyen állami vagy önkormányzati köztartozások kiegyenlítése után fordít, 2.— pengőt pedig a termelőnek készpénzben kifizet.

A folyó évre a városi adóhivatalnál előírt köztartozásoknak és az esetleges hátralékoknak kiegyenlítése után a szelvénynek teljes 4.— pengő értéke pénzben térítetik meg.

A termelőnek a gabonajegy szelvényét átruházni nem szabad. Más, mint a termelő, szelvényvel sem adót nem fizethet, sem a szelvény értékének megtérítését nem igényelheti.

A gabonajegy szelvényét azért kell átadni a termelőnek, hogy ő azt az előbbieket szerint felhasználhassa. Az átruházó termelőnek tehát saját érdekében — nehogy károsodás érje — gondosan kell ügyelnie arra, hogy gabonájának átruházása alkalmával ne a gabonalevelet, hanem a gabonajegy szelvényét vegye át. Ha a termelő mégis ilyen módon károsított volna, a gabona megszerzője ellen kártérítésért magánjogi uton is kérhet a megkárosító vevővel szemben megtorlást.

Vámörlésnek a váltás és a gabonajegy szempontjából az örítés akkor tekintendő, ha az öröltető a saját termésű, vagy a rendelet alapján gabonajegy mentesen szerzett gabonáját felörölteti s az abból származó összes örleményeket kizárólag saját háztartásában, mezőgazdaságában vagy állathizlálójában használja fel.

Vámörlésnek kell tekinteni az örítést abban az esetben is, ha az öröltető saját termésű, vagy gabonajegy mentesen szerzett gabonát a malomtelepre, vagy a cserélőtelepre beszállítja s ott örleményre cseréli be, feltéve, hogy a cserélés a rendeletben foglaltak szerint történik s a vámörlésre jogosított a csere után szerzett örleményt kizárólag saját háztartásában, mezőgazdaságában vagy állathizlálójában használja fel. Vámörlésnek kell továbbá tekinteni a malomtulajdonosok családjá, mezőgazdasága és állattartása, a malom alkalmazottai és családja, valamint állattartása részére a vámkeresményből végzett örítést, továbbá a gazdaságok cselédjei és egyéb állandó vagy ideiglenes gazdasági alkalmazottai vagy nyugdíjasai részére végzett örítést azokban az esetekben, amikor a gazdaság a gabonajegy mentesen átadható gabona helyett örleményt ad ki.

A gabona darálása általában vámörlésnek tekintendő. Ebből a szempontból közömbös, hogy a gabona a gabonalevelel el van látva vagy sem. A vámörlésből nyert, vagy vámcseré útján szerzett lisztet feldolgozatlanul vagy feldolgozva (kenyer, sütemény, tészta, stb.) értékesíteni, elcserélni, vagy bármiként forgalomba hozni tilos.

A vámörlésben nyert korpát és a rendeletben fel nem sorolt takarmánylisztet azonban szabadon lehet értékesíteni.

A vámörlési tételről szállító bárcát kell két példányban kiállítani és az öröltetővel mindkét példányt alá kell írni. Az egyik példányt meg kell őrizni, a másik példányt pedig az öröltetőnek kell átadni, aki azt megőrizni tartozik.

A saját és idegen kereskedelmi örítést végző malmok és mind azok, akik örlemények eladásával, forgalombahozatalával foglalkoznak, 1932. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg az örlemény kiszállítására előtt minden egyes szállítványra vonatkozólag szállítójegyet kötelesek két példányban kiállítani.

Kereskedelmi örítésből származó örleményeket a rendelet szerint részletezett szállítójegy nélkül bárhova szállítani tilos.

Aki örlemények ipari feldolgozásával, vagy kereskedelmi forgalombahozatalával foglalkozik, örleményt csak szállítójegy kíséretében szerezhethet be. Az örleményeknek kicsinyben fogyasztók részére való eladása alkalmával szállítójegyet kiállítani nem kell.

Jelen rendelet hatálya alá eső adózók (malmok, darálóok, stb.), valamint ga-

bona és örlemény feldolgozók és kereskedők kötelesek az ellenőrzéshez szükséges könyveket, feljegyzéseket és adatokat az ellenőrző közegeknek rendelkezésére bocsátani, valamint a kívánt felvilágosításokat megadni.

Az ellenőrző közegek az örlemény szállításokat (szállítványokat) a belvárosi közúti, vasúti és hajózási forgalomban és a kisebb határszéli örítési forgalomban, az előírt szállítójegy, szállítóbarca, illetve községi igazolvány kötelezettsége szempontjából ellenőrzik.

Debrecen, 1932 július hó 23.
Városi adóhivatal.

KÖZGAZDASÁG

ESETT A GABONA ÁRA.

Határidőüzlet:

Buza: október 13.40, 21, 26, 35, 37, zárlat 13.37—38, március 14.95, 93, 90, 87, 83, 90, 95, 94, 90, zárlat 14.97—98. Rossz: október 9.60, 55, 56, 58, 56, zárlat 9.56—9.58, március 11.10, 10.95, 92, zárlat 10.92—93. Tengeri: 1933 május 10.40, 17, 30, 27, 25, 30, zárlat 10.28—29.

Készáruüzlet: Buza: tiszai (uj) 77 kg 13.10—13.50, 78 kg 13.25—13.60, 79 kg 13.40—13.70, 80 kg 13.50—13.85, ftiszai (uj) 77 kg 12.50—12.80, 78 kg 12.60—12.90, 79 kg 12.75—13.00, 80 kg 12.90—13.20, jász. (uj) 77 kg 12.55—12.85, 78 kg 12.65—12.95, 79 kg 12.80—13.05, 80 kg 12.95—13.25.

DEBRECENI LÓ- ÉS SZARVASMARHAVASAR.

A mai debreceni lóvásárbán a felhajtás kicsi, kereslet kevés. Jöminőségű ló 300—50 pengő, közepes 150-tól, silány 40-től.

A szarvasmarhavásáron a felhajtás közepes. Szapós borjú elősúlyban 40—56, vágómarha 26—34 fillér, fejőse 120—300, jármoskőr 250—460 pengő.

TERMÉNYTŐZSDE-Zsákár.

Csikágó, július 27.
Buza: 47,875, 49,50—375, 52,625, 54,125, 55,625, 57,125, 58,625, 60,125, 61,625, 63,125, 64,625, 66,125, 67,625, 69,125, 70,625, 72,125, 73,625, 75,125, 76,625, 78,125, 79,625, 81,125, 82,625, 84,125, 85,625, 87,125, 88,625, 90,125, 91,625, 93,125, 94,625, 96,125, 97,625, 99,125, 100,625.
Liverpool: 4/11 1/8, 5/0 3/4, 5/2.

20 felnőtteknek **40** fillér a strandfürdőjegy **5 fillér a kiszolgálási díj a MARGIT-strandfürdőben!**

Strandfürdőjegy gyermekeknek,
16 éves korig, középiskolai tanulóknak igazolás esetén **20 fill.**
16 éven túl is a pénztárnál váltva **12 darab jegy egyszerre váltva 2.— pengő.**

Strandfürdőjegy felnőtteknek **40 fill.**
a pénztárnál váltva **12 darab jegy egyszerre váltva 4.— pengő.**

Strandfürdőjegy **50 fill.**
a villamoson oda- és visszautazással együtt a villamos kalauzoknál váltva

Kiszolgálási díj **5 fill.**

Kabinért NEM KELL külön fizetni.

Idény, havi és kedvezményes családi bérletek rendkívül olcsón várhatóak a pénztárnál.

A Thagan-cirkusz rejtélye.

— REGÉNY. —
Írta: VECSEY LEO.

Én magam külföldre kerültem, Berlinbe mentem jogászokni, de az egyetem oszlopsoros hüvös, komor épülete helyett inkább az éjszakai bohémkavéházak szivarfüstös, parfümös forró helyiségeit látogattam és minden kokokviunnál, szorgalmi jegynél és vizsgánál nagyobb eredménynek tekintettem, ha egyik-másik budapesti napilapban teljes néveléssel leközölték valamelyik berlini művészeti eseményről küldött bizarrhangu tudósítámat. Amikor pedig ezernyi furfanggal sikerült becsempészni az egyik budapesti képeslapba arcképemet és a folyóirat jóakaratu, de meggondolatlan szerkesztője a kép alá, a nevem mellé, azt írta: „A Berlinben élő magyar hírlapíró” — akkor végleg el voltam jegyezve, hosszú életre, a rotációs írásművészettel.

A bőpénzü, mosolygó jogász elűnt, hogy helyet adjon a mindig kevéspénzü, mindig álmos és mindig epéskedő fiatal újságírónak. Amikor visszakerültem Budapestre, már komoly szerkesztőségi íróasztal várt reám. Pedig az újságírópálya a napi munka ezerféle, gyorsan változó eseményfordulatával, az országos

vagy világszenzációkkal, amik az ifjú újságíró eleven és ziháló testénlelkén viharzanak át, egy cseppet sem alkalmas emlékekre, elmélyedésre és arra, hogy a régi jóbarátot, osztálytársat, gyermekkori játszópajtást megkeresse az ember a világ-város bábeli zürzavarában. Mint utóbb kiderült, hiába is kerestem volna Miklóssy Gábort Budapesten, mert ő szülővárosában, Kolozsvárott jogászokodott és az ódon erdélyi város patinás, vaskosaras házai között kergette a közösen kiszínezett pompás délibábvilág halavány ökörnálfoszlányait.

Nem is láttuk egymást álló, hosszú és mozgalmas öt esztendőn át, amikor a fegyverbe öltözködő világfelfordulás már a jelentkezés napján összesodort bennünket egyazon ézrendünknel. Megöleltük egymást, de a frontaindulás előtti idők víziós és süritett lelki mozgalmasságában nem volt idő és mód az új össze-melegedésre, az emlékek felevenítésére. Miklóssy Gábor egyébként akkor már egy Sheldon Henry nevű amerikai milliárdossal volt sülvéfove együtt és én ezt a mellőzést valóságos sértésnek tekintettem személyemmel szemben. Csak úgy fél-füllel hallottam, hogy ez a Sheldon Henry tulajdonképpen magyar állampolgár, aki egy amerikai rokonának hatalmas vagyont képviselő örökségével együtt, a végrendelet értelmében kénytelen volt nevét megváltoz-

tatni. Sheldon Henry a szűkös eresznyű magyar jogászleletből egyszerre a mondain és fényűző nyugateurópai „felső tizezer” pazar és mindig irigyelt világába csöppent bele és alaposan ki is vette részét minden felkínálkozó örömből és gyönyörűségből. Hűséges csatlósa és rettenthetetlen, minden kalandon át kitaró kísérelője volt Miklóssy Gábor, aki az egyetem megengedett külföldi félév, oxfordi napsugaras hónapjai alatt ismerkedett meg a félig magyar, félig kozmopolita, boros és nyomorgó multtal, de dus és napsugaras jelennel megáldott, félig nagyravágyó, félig betelt, de mindig szeretetreméltó és gondtalanul jókedvű milliommossal.

Nem tudom, mi volt az, ami egymáshoz sodorta és ilyen jóbarátokká tette Sheldon Henryt és Miklóssy Gábort? Sokszor érthetetlen, hogy mit talált a dugszag, világjáró milliommos az egyszerű erdélyi jogászyerekben, de tény az, hogy mindenkinél jobban ragaszkodott hozzá és kettejük barátságában Miklóssy — aki közben a rendőrség szolgálatába lépett — volt a vezető szerep. És tény az, hogy ugyanezeket a vonzó és szeretetreméltó tulajdonságokat megtalálta később bennem is, mert, amikor a hadikórházi közös sorban összemegledtünk, ugyanolyan szívósen és melegen vonzódtam hozzá is és pár hét alatt mind a hárman elválhatatlan jóbarátok vol-

tunk. Ez azonban csak a háboru harmadik esztendejében következett be, mert a mozgósításkor, az első találkozás alkalmával, Sheldon, meg én, értetlenül idegenkedtünk egymástól. Az úgy, hogy két ember, aki később igazi és meleg férfibarátaságot köt, az első találkozásakor megmagyarázhatatlan ellenszenvet érez a másik iránt és hosszú időbe, szívós, tudatalatti lelki küzdelembe kerül, mig lehántja magáról ezt az idegenkedést. Amikor azonban megismeri jövődó jóbarátja igazi arcát és valódi természetét, annál nagyobb az öröme és magában akaratlanul is kárpótolni igyekszik mindegyik fél a másikat, hogy olyan megmagyarázhatatlan módon félreismerje valódi énjét.

Amikor a frontra indultunk, egy ezredsegédtsízt unokaöcsém révén, véletlenül, olyan helyzetbe kerültem, hogy magam határozhattam szolgálati beosztásomon abban a tekintetben, hogy Sheldonnal együtt kerüljek az arcvonalba vagy pedig más csapatostnál szolgáljak. Ekkor egyenesen úgy intéztem a dolgot, hogy én a front távolesó, másik helyén teljesítsek szolgálatot, más században, mint Sheldon Henry hadapródjelölt-örmeister. Sőt, nem csekély munkával kiravaszkodtam azt is, hogy Miklóssy Gábor és Sheldon se kerüljenek együvé.

(Folyt. köv.)

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA) 49 SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Betöltendő állás

Gyermektelen

háaspár 1-ére Reáliskola u. 2. sz. alatt házmasternek felvétetik. — Érdeklődni ugyanott. 2271

Fűszerszakmában

perfekt, kaucióval rendelkező üzletvezetőt keresünk. „Lelkiismeretes jellegre a kiadóba. 2348

Cipészsegédek

női és férfimunkára felvétetnek. Piac ucca 7. 2352

KIFUTÓLEANYT

felvesz a kiadóhivatal, Piac ucca 49.

Bejárónő

jó bizonyítvánnyal felvétetik. Arany János ucca 50. 2357

Suche

zu 3 Kindern intelligente leutsche Fräulein für am 1. August, Szent Anna ucca 25. I. str. 4167

Mindenes

szakácsnőt s gyermekleányt — esetleg németet — keresek 1-ére 6 és 9 éves gyermekekhez. Csakis megbízható, tisztességes nők ajánlkozhatnak. Schreiber Menyhértné, Mátészalka. 2362

Jó összeköttetéssel

rendelkező szorgalmas urak, vagy hölgyek jó kereseti lehetőséggel üzletszerzőknek felvétetnek. Jelentkezni lehet: Simonffy ucca 7. szám, Berliini Vicoriánál. 2361

Uzletek

Uzlethelyiség

forgalmas helyen, ugyanott pinceraktár kiadó. Sas u. 2. 2339

Borpincét keresünk

bérbe Szentannán, Kossuth vagy Batthyány uccán. — Ajánlatokat Batthyány ucca 6., keresztútletben délután négytől hétig. 2349

Forgalmas

vendéglőhelyiség kiadó minden percen. Cim a kiadóban. 2347

Kiadó

üzlethelyiség azonnal. — Péterfia ucca 46. 3802

Fűzőkészítő, önálló

önálló tőke nélkül betársulhat .Roboz szalon, Miklós u. 2. 2359

Uzlethelyiség,

forgalmas utvonalon fűszer, bodega céljaira alkalmas, olcsó bér mellett azonnal kiadó. Piac 89. 2360

Ingatlan

Eladó

a központi egyetemmel szemben, Komlóssy ut 46. számú villatelek. Cim a kiadóban. 3879

Simonyi uton

és Homokkertben házhelyek eladók. Dr. Kováts és dr. Papp ügyvédi irodájában, Batthyány 14. 3372

Lakást keresők

Egy

nagy szoba, előszobás, jó mellékhelyiségekkel, vízvezetékekkel ellátott, lehetőleg uccai lakást szepember 1-re keresek. Ajánlatot a kiadóba kérek. 3997

Központban

vagy annak közelében földszinti vagy elsőemeleti ötszobás lakást keresek. Ajánlatot „November 1.” jellegre a kiadóba kérek. 2355

Kiadólakás

Püspöki-palotában

csinosan butorozott szoba kiadó. Érdeklődni Szőlősi-utca, Püspöki-palota. 1431

GARZON LAKÁSNAK,

ügyvédi irodának, vagy orvosi rendelőnek alkalmas 2 szoba, elő- és fürdőszobás lakás központban azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

Egy

udvari szoba, konyha előszoba frissen festve és mázoltva kiadó fixfizetésesnek, gyermektelen házaspárnak vagy nagyobb gyerekekkel. Megtekinthető reggel 8-2 óráig. Apaffy ucca 32. — 2159

Egy

szép különbejáratu szoba, esetleg fürdőszoba használatlaltal kellemes parkirozott udvarban azonnal vagy augusztus 1-re kiadó. — Kollégium mellett, Rotherzs 02 n. 2159

Azonnal

kiadó magánház, 3 szobás, kerttel, jó vizü kuttal. — Bujdosó 16. 2293

2200 pengőért

központi fűtéssel együtt I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingyen lifthasználattal. Érdeklődni: Ferenc József ut 34. szám alatti könyvkereskedésben. 482A

Kiadó

butorozott szoba, különbejárattal. Szent Anna 22. Érdeklődni az emeleten, vagy a házmasternél. 4164

Udvari

két szoba, konyha, kamara csendes, szép udvarban aug. 1-re olcsón kiadó. Csokonai u. 44. 3609

Péterfia 21.

kétszobás kényelmes lakás, mellékhelyiségekkel augusztusra kiadó. 4166

Fő ucca

legforgalmasabb helyén 2 szoba, nagy üvegezett folyosóval földszinten, bármilyen célra is alkalmas, azonnal kiadó. Értekezni lehet Berzéki műterem, Piac ucca 38. szám. 3853

Csinosan

butorozott olcsó szoba teljesen különbejárattal kiadó. — Szép fásított, kertes udvar, nyáron különösen kellemes. Cim a kiadóban. 1937

Kétszemélyes

butorozott szoba kiadó. — Thaly Kálmán ucca 3. szám. 4157

Teljes ellátással

kiadó uccai butorozott szoba, Péterfia 24. Uccai lakás, első ajtó. 4138

Két szoba,

fürdőszobával kertes udvarban kiadó. Ugyanott asztal, kredenc, mángorló eladó. — Rákosi Jenő 9. 3974

Udvari

kétszobás lakás azonnalra kiadó. — Darabos ucca 29. 2356

Kétszobás

lakás augusztus 15-re kiadó. Csokonai 23. 2354

2 szobás

lakás minden mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Széchenyi u. 23. 2353

Poroszlai ut 22.

számu négyszobás, fürdőszobás családi uriház, kerttel olcsón bérbeadó. Azonnal elfoglalható. 4162

Különbejáratu

uccai tiszta butorozott szoba fürdőszobával két uri, vagy urnó lakónak kiadó. 30 P. Aug. 1. Jókai ucca 6. 2358

Különbejáratu

butorozott szoba kiadó. — Bethlen ucca 1. 4165

Kiadó

négyszobás komfortos lakás. Péterfia u. 46. 3712

Vétel

Mosott

géptörlo rongyot veszünk. Hegedüs és Sándor R. T. Ferenc József ut 49.

1 lovas

stráfkocsit veszünk. Grünberger és Glück, Csapó u. 16. 2380

Eladás

Két ágy

keményfából, polituros és egy szekrény olcsón eladó. Apaffy ucca 32. 2126

Eladó

többféle butorok. Arany János 8. 2333

Szönyeg,

4:5 méretü, gyönyörü példány, eladó. Jókai ucca 8. 2346

Utazó

és strandtáskák a legolcsóbb árban beszerezhetők. Cipőt, ridikült, bármilyen börtárgyait újjá festem. Javítások méltányos árban készülnek. Tóthfalussy bőrdöns, Cegléd ucca 7. 4143

Kajszinbarack

befőzéshez, — tetszőleges mennyiségben kapható Sésztina ucca 4. szám alatt, a kisállomás mellett. 4234

Különféle

Izletes

házikoszt úgy bentékezésre, mint kihordásra nagyon olcsón kapható Péterfia 24., uccai lakás, első ajtó. 4139

Kun József

uriszabósága Ferenc József ut 44., udvarban. Mélyen leszállított fazonárak. 3819

HUSFUSTÖLEST

olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt. 1231A

Figyelem!

Pásti u. 8. sz. fürdőben a hőforrás viz bevezetve, személyenkint 40 fillér. Reggel 5-től 2-ig férfiaknak, délután 2-től 9 óráig nőknek. 2351

Fajborok!

Felhivom figyelmüket a vendéglős uraknak olcsó és új boraimra. Kapható 50-től 100 hektóig. Blazsek termelő, Arany János 30. 4163

10 szavas apróhirdetését 50 fillérért hétköznap
vasárnap 70 fillérért a Debreceni Független Ujságban és a Debreceni Ujságban (Hajdúföld) közöljük.
 Levelezés, Házasság rovatban közölt, vagy üzleti apróhirdetések duplán számítatnak.
Apróhirdetését feladhatja: reggel 8 órától d. u. 6-ig: a Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedés pénztáránál, vagy Piac ucca 49. sz. alatti főkiadóhivatalunkban, vagy Széchenyi ucca 2. sz. alatti főkiadóhivatalunkban.
Délután 6-tól este 9-ig: (szombaton este 8 óráig) főkiadóhivatalunkban Piac ucca 49.